

## POPULARNONAUKOWE STRESZCZENIE PROJEKTU

W ostatnich latach coraz więcej urzędów statystycznych w różnych krajach eksperymentuje z użyciem danych internetowych przy opracowywaniu indeksów cen konsumpcyjnych, w szczególności w kategorii dotyczącej cen żywności (dalej: inflacja żywności). W Polsce, w przypadku Głównego Urzędu Statystycznego (GUS) dane o produktach żywnościowych są jednak wciąż zbierane w tradycyjny sposób, przez ankieterów regionalnych urzędów statystycznych w wybranych punktach sprzedaży. Celem tego projektu badawczego jest zaadresowanie kwestii niewystarczającego wykorzystania danych internetowych do pomiaru inflacji żywności w Polsce oraz analiza nowych możliwości badawczych, jakie umożliwia to podejście.

W ramach projektu sformułowano cztery hipotezy badawcze:

**H1.** Ceny internetowe mogą z powodzeniem zostać użyte jako alternatywne źródło informacji w celu opracowania indeksów cen żywności, kształtujących się w podobny sposób jak oficjalne wskaźniki inflacji żywności publikowane przez GUS.

**H2.** Na podstawie internetowych cen żywności zbieranych z częstotliwością dzienną możliwe jest przygotowanie dokładnej prognozy miesięcznego oficjalnego wskaźnika inflacji żywności GUS na kilka/kilkanaście dni przed zakończeniem badanego okresu – bieżącego miesiąca (tzw. *nowcasting*).

**H3.** Dzielne internetowe wskaźniki cen żywności umożliwiają ocenę transmisji różnorodnych szoków zewnętrznych do cen detalicznych żywności z większą dokładnością niż oficjalne, miesięczne wskaźniki inflacji żywności GUS.

**H4.** Ze względu na m.in. niższe tzw. koszty zmienianych jadłospisów (koszt bezpośrednio powiązany z dokonywaniem zmian cen), ceny żywności w Internecie charakteryzują się mniejszym stopniem lepkości (mniejszą częstotliwością zmian) niż ich odpowiedniki w sklepach stacjonarnych.

W ramach projektu zostanie opracowany algorytm (program komputerowy) umożliwiający, w sposób zautomatyzowany, w częstotliwości dziennej zbieranie informacji o produktach żywnościowych ze stron internetowych sieci super/hipermarketów obecnych w Polsce (np. Tesco, Piotr i Paweł). Zebrane informacje o pojedynczych produktach będą archiwizowane w bazie danych. Na podstawie zebranych danych zostaną obliczone dzienne i miesięczne indeksy cenowe dla kategorii "żywność i napoje bezalkoholowe". Wskaźniki inflacji żywności otrzymane za pomocą danych internetowych zostaną porównane z oficjalnymi wskaźnikami CPI żywności opracowywanymi przez GUS oraz zbadane zostaną ich właściwości wyprzedzające (użyteczność przy prognozowaniu). Dodatkowo, zebrane dane posłużą do oceny wpływu różnych szoków (np. zmian kursu walutowego, cen surowców, zaburzeń pogodowych – susz, powodzi, etc.) na kształtowanie się detalicznych cen żywności. Zbadana zostanie również częstotliwość zmian cen żywności w sklepach internetowych (tzw. stopień lepkości cen). Wskaźnik ten zostanie odniesiony do dotychczasowych wyników badań dotyczących lepkości cen żywności w sklepach stacjonarnych.

Szczegółowy przegląd literatury nie wykazał publikacji naukowych dotyczących zastosowania cen internetowych (pomimo ich szerokiego wykorzystania w wielu krajach) do pomiaru inflacji żywności w Polsce. Tym samym zaproponowany projekt badawczy ma charakter nowatorski